

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)
навчальної дисципліни «Психодіагностика»
на 2024/2025 навчальний рік

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	Очна
Рік підготовки, семестр	2 рік/3 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	5/150
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

1. Викладач: Андросович Ксенія Анатоліївна, професор кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, доктор психологічних наук, старший дослідник.
 Робочий кабінет №102, графік роботи: понеділок-п'ятниця 10:00-18:00.

2. Віртуальний офіс: E-mail: k.androsovykh@istu.edu.ua, посилання на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій: понеділок 16:00-18:00.

Більше інформації про викладача можна знайти на сторінці [кафедри](#) офіційного сайту Університету.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців компетентностей володіння інструментарієм психодіагностики особистості; формування психодіагностичних висновків, психодіагностичного діагнозу і прогнозу розвитку особистості; здійснення індивідуального та групового консультування за результатами діагностики.

Завдання навчальної дисципліни:

● **ознайомити здобувачів вищої освіти з базовими знаннями щодо:**

- концептуальних основ сучасної психодіагностики;
- методичних основ сучасної психодіагностики;
- нормативних вимог до психодіагностичних методик;
- класифікації та типами психодіагностичних методик;

● **формування умінь:**

- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел;

- формувати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження;
- обирати і застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та дотримуватися процедури психодіагностичного обстеження особистості;
- рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формувати аргументовані висновки;
- презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців;
- складати та реалізовувати план консультативного процесу щодо запиту на психодіагностику.

● **розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок:**

- взаємодіяти, вступати у комунікацію, доступно та зрозуміло доносити результати психодіагностичного обстеження, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності;
- командної роботи при колективному обговоренні проблемних ситуацій та комплексних завдань.

● **формування здатності застосовувати знання та навички самостійно та відповідально:**

- пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання;
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності;
- дотримуватись етичних принципів у професійній діяльності психолога;
- відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (внутрішню професійну мотивацію).

Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формувати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології

психологічної допомоги.

ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження.

ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефхівців.

ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПРН 20. Надавати першу психологічну допомогу в кризових та екстремальних ситуаціях.

Пререквізити: Здатність критично оцінювати інформацію, що стосується психології, уміти розрізняти наукову та популярну психологію, здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом загальної психології, здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку психології як науки, її місця у загальній системі наукових та практичних знань людства, здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ, здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу, здатність дотримуватися норм професійної етики у застосуванні методів дослідження психічних явищ.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Бельська Н. А., Мельник М. Ю.. Психологічна діагностика обдарованості учнів : методичні рекомендації. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 170 с.
2. Кокун О.М., Мороз В.М., Лозінська Н.С., Пішко І.О. Збірник психодіагностичних методик для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у Збройних Силах України : метод. посіб. Київ : Видавничий дім “Освіта України”, ФОП Маслаков Руслан Олексійович, 2021. 74 с.
3. Корнієнко І.О., Воронова О.Ю. Психодіагностика: курс лекцій спеціальності 053 Психологія. Мукачево: МДУ, 2019. 41 с.
4. Мельничук О.Б. Психологічна діагностика : нав. посіб. для ВНЗ. Видавництво: Каравела, 2023. 316 с.
5. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики. Київ: Університетська книга, 2019. 442 с.
6. Психодіагностика в соціальній роботі: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни: навч. посіб. КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.П. Руденко, Г.М. Костроміна. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 80 с.
7. Співак Л., Османова А. Психодіагностика в клінічній психології. Видавництво: Університет «Україна», 2023. 146 с.
8. Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. 246 с.
9. Чумак О. О., Товстуха О. М. Психодіагностика: навчально-методичний посібник для організації навчальної роботи з курсу психодіагностики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою 053 «Психологія». Держ.закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2024. 121 с.

Допоміжні:

1. Адаптація та валідація україномовної версії шкали стресостійкості КОННОРА — ДЕВІДСОНА-10 (CD-RISC-10): апробація у хворих на анкілозивний спондиліт. Школіна Н.В. та ін. УКРАЇНСЬКИЙ РЕВМАТОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ. № 2 (80). 2020. С.66-72. DOI: 10.32471/rheumatology.2707-6970.80.15236
2. Бельська Н. А., Мельник М. Ю., Новгородська М. М. Діагностика креативності у профорієнтаційній роботі : методичні рекомендації. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 72 с.
3. Горленко В. М., Острова В. Д., Сосновенко Н. В. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : метод. рек. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с.
4. Методика діагностики практичного інтелекту учнівської молоді : методичний посібник / В. П. Тименко та ін. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України. 2017. 156 с. https://lib.iitta.gov.ua/711828/1/Тименко_метод%20посібн_2017.pdf
5. Колесова Г. Складаємо аналітичну довідку за результатами психологічного дослідження. *Психологічна служба школи*. 2013. № 2. С. 56-63
6. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики. Суми, 2023. 27с.
7. Психологу для роботи. Діагностичні методики: збірник. Укл. Лемак М.В., Петрище В.Ю. Ужгород: В-во Олександра Гаркуші. 2012. 616с.
8. Павелків Р. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу. навч.посіб. Видавництво: Центр навчальної літератури, 2019. 226с.
9. Психодіагностика. Психологічний практикум : навч. посіб. / Баклицька О. П. та ін. Львів : Сполом, 2015. 464 с.
10. David J. Llewellyn. Association of Lifestyle and Genetic Risk With Incidence of Dementia. Presented at the Alzheimer’s Association International Conference; July 14, 2019; Los Angeles, California. URL: https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/2738355#google_vignette

Інформаційні ресурси:

1. Акімова. Психодіагностика. URL: <https://stud.com.ua/37582/psihologiya/psihodiagnostika>
2. Діагностично-проектуючий комплекс «Універсал-онлайн». URL: <https://www.universal-online.org/>
3. Інструменти діагностики. URL: <https://testometrika.com/>
4. Перелік-психодіагностичного-матеріалу-та-методик-для-соціально-психологічного-дослідження. URL: <https://ru.scribd.com/document/>
5. Тест когнітивних здібностей. URL: <https://creyos.com/blog/cognitive-ability-test>
6. <http://druzhba.osv.org.ua/etichnij-kodeks-psihologa-11-28-42-27-03-2019/https://onlinetestpad.com/ua/tests/psychological>
7. <https://testometrika.com/personality-and-temper/cattell-test-187-questions/>
7. https://docs.google.com/forms/d/1Tzg-FFzt2EfQ_TxVYAA9MivA1w-2nuqiBCUs9YndBEc/viewform?edit_requested=true
8. https://docs.google.com/forms/d/1Nfpz5V-SxquwxOGjy5It93SYYZnivUwcL_0E7bm3SDQ/viewform?edit_requested=true
9. Техніка BASIC Ph для стабілізації і відновлення психологічного стану в кризовій ситуації. URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=659561081965543&ref=sharing>

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПСИХОДІАГНОСТИКИ			
Тема 1. Загальні уявлення про психодіагностику як науку			
	Лекція 1 - 2 год.	Тестування	1
	Практичне заняття №1 – 2 год	Перевірка індивідуальних завдань	6
	Самостійна робота – 8 год	Див. примітку*	
Тема 2. Методи психодіагностики та їх класифікація			
	Лекція 2 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття №2 – 2 год	Перевірка індивідуальних завдань	6
	Самостійна робота – 8 год	Див. примітку*	
Тема 3. Теорія тестової психодіагностики			
	Лекція 3 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття №3 – 2 год	Перевірка індивідуальних завдань	6
	Самостійна робота – 8 год	Див. примітку*	
Тема 4. Психометричні основи психологічної діагностики			
	Лекція 4 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття №4 – 2 год	Перевірка індивідуальних завдань	6
	Самостійна робота – 8 год	Див. примітку*	

Тема 5. Особистісні опитувальники			
	Лекція 5 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття 5 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	6
	Практичне заняття 6– 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	6
	Самостійна робота – 9 год	Див. примітку*	
Тема 6. Проективний підхід у психодіагностиці			
	Лекція 6 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття 7-9 – 6 год.	Перевірка індивідуальних завдань	6/18
	Самостійна робота – 10 год	Див. примітку*	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль 1 (2 год)	Комп’ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ОСОБИСТОСТІ			
Тема 7. Психодіагностика пізнавальних процесів			
	Лекція 7 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття 10-11 – 4 год.	Перевірка індивідуальних завдань	6/12
	Самостійна робота – 9 год	Див. примітку*	
Тема 8. Психодіагностика інтелекту та креативності			
	Лекція 8 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття 12-13 – 4 год.	Перевірка індивідуальних завдань	6/12
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку*	
Тема 9. Психодіагностика міжособистісних відносин			
	Лекція 9 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття 14 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	6
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку*	
Тема. 10. Психодіагностика темпераменту			
	Лекція 10 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття 15 – 2 год.	Перевірка індивідуальних завдань	6
	Самостійна робота – 6 год	Див. примітку*	
Тема 11. Психодіагностика характеру			
	Лекція 11 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття 16 – 2	Перевірка індивідуальних завдань	6

	год.		
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку *	
Тема 12. Психодіагностика мотивації, цінностей, інтересів, нахилів, спрямованості особистості			
	Лекція 12 - 2 год.	Опитування	1
	Практичне заняття 17-18 – 4 год.	Перевірка індивідуальних завдань	6/12
	Самостійна робота – 5 год	Див. примітку *	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль 2	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100
<i>*Примітка. Завдання та запитання з матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю.</i>			

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);
- орієнтовані критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Орієнтовані](#) критерії).

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

- 6 балів – завдання виконано своєчасно, відповідно до вимог; здобувач активно брав участь в обговоренні на занятті, демонструє високу обізнаність з теми;
- 5 балів – завдання виконано своєчасно, але частково; здобувач активно брав участь у дискусії на занятті;
- 4 бали – завдання виконано своєчасно, здобувач обґрунтовував свою позицію під час дискусії на занятті;
- 3 бали – завдання виконане з незначними помилками; здобувач проявив ускладнення з обґрунтованими відповідями;
- 2 бали – формальне виконання завдання; пасивна участь на занятті;
- 1 бал – завдання виконане із значними помилками; здобувач не проявив активність на занятті;
- 0 балів – завдання не виконане.

Критерії оцінювання тестових завдань.

Кожне тестове завдання складається з кількох тестів, що оцінюються визначеною кількістю балів. Якщо тест виконаний правильно, то здобувач отримує цю кількість балів, якщо неправильно, то нуль балів.

- Здобувач може набрати додаткові бали: підготовки тез на наукову студентську конференцію та участі у ній - 5 балів; участь у роботі наукового гуртка кафедри «Психологічні студії» - 5 балів.
- Визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни».
- Максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;
- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченому у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;
- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Classroom;
 - усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Classroom;
 - усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Classroom;
 - викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Classroom;
 - при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Силабус навчальної дисципліни складено професором кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, доктором психологічних наук, старшим дослідником Ксенією АНДРОСОВИЧ.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)

Ухвалено рішенням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук (протокол №1 від 29 серпня 2024 року)

Завідувачка кафедри

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)